

ارزیابی تاثیر سطوح مختلف اسید آمینه والین بر عملکرد و صفات لاشه جوجه های گوشتی سویه راس

امیر مصلحی¹، نیما ایلا²، ابوالفضل زارعی² و علی افسر³

چکیده

به منظور ارزیابی تاثیر بهترین سطح اسید آمینه والین قابل هضم حقیقی (با روش جمع آوری مدفوع) بر عملکرد و صفات لاشه جوجه های گوشتی، آزمایشی با استفاده از 320 قطعه جوجه گوشتی یک روزه مخلوط نر و ماده سویه راس 308 اجرا شد. طرح آزمایشی مورد استفاده، طرح کاملاً تصادفی بود. تیمارها شامل نسبت های والین به لیزین قابل هضم، شامل سطوح 0/75، 0/78، 0/81، 0/84 و 0/87 بودند و هر تیمار در 4 تکرار و هر تکرار شامل 16 قطعه جوجه بودند. طول دوره آزمایش 42 روز بود. نتایج حاصل از تجزیه و تحلیل آماری داده ها نشان داد که در دوره آغازین، اختلاف بین میانگین مصرف خوراک جوجه ها معنی دار بود. بطوریکه تیمار 0/87 کمترین و تیمار 0/78 بالاترین مصرف خوراک را نشان دادند. ولی در دوره های رشد، پایانی و کل دوره پرورشی اختلاف معنی داری دیده نشد. از نظر صفت افزایش وزن در دوره های آغازین و رشد، اختلاف بین میانگین افزایش وزن جوجه ها معنی دار گردید. به ترتیب تیمارهای 0/78 و 0/84 دارای بیشترین و تیمارهای 0/75 و 0/87 دارای کمترین افزایش وزن در این دوره ها بودند. ولی در دوره پایانی و کل دوره اختلاف معنی داری دیده نشد. صفت ضریب تبدیل غذایی در تیمارهای مختلف در هیچ یک از دوره ها تفاوت معنی داری نشان نداد. همچنین در انتهای دوره آغازین (10 روزگی)، نسبت سنگدان به وزن بدن، تفاوت معنی داری بین تیمارها نشان داد. ضمناً "میزان درصد خاکستر استخوان ران جوجه های تغذیه شده با نسبت والین به لیزین قابل هضم 0/87 در مقایسه با سایر تیمارها به طور معنی داری بالاتر بود. همچنین در انتهای دوره (42 روزگی)، برای درصد نسبی سنگدان و قلب تفاوت معنی داری بین تیمارها مشاهده شد. درصد نسبی هیچکدام از صفات پانکراس، کبد، چربی احشایی و بازده ران و سینه در انتهای آزمایش، معنی دار نشد. لذا به نظر میرسد که تیمار والین: لیزین = 0/81، در عملکرد (افزایش وزن، مصرف خوراک و ضریب تبدیل غذایی) مقادیر بهتر، تیمار والین: لیزین = 0/87 در صفات لاشه مقادیر بالاتر و در مجموع تیمار والین: لیزین = 0/84، بهترین عملکرد را نشان داده اند.

واژه های کلیدی: اسید آمینه والین، عملکرد، صفات لاشه، جوجه های گوشتی

1- دانش آموخته کارشناسی ارشد گروه علوم دامی، دانشکده کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرج

2- عضو هیئت علمی گروه علوم دامی، دانشکده کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرج

3- عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد ورامین

والین یکی از اسیدهای آمینه محدودکننده رشد در جوجه های گوشتی بوده که بخشی از پروتئین خام جیره جهت تامین این نیاز صرف می شود (11). با توجه به پیشرفتهای اخیر در علوم بیوتکنولوژی، امروزه امکان استفاده از این اسیدآمین به صورت خالص در جیره های غذایی وجود دارد. اسیدآمین والین در جیره های بر پایه ذرت-کنجاله سویا مخصوصاً هنگام کاهش پروتئین خام جیره، چهارمین اسیدآمین محدودکننده می باشد (8، 9) امروزه استفاده از مفهوم پروتئین ایده آل¹ در جیره نویسی با خوراکیهای مرسوم طیور، موضوع مهمی به نظر می رسد، زیرا در این روش تمامی نیازهای اسیدآمین ای طیور نسبت به اسید آمینه ایده آل (لیزین) تنظیم می شود، ثانیاً امکان برآورد و تامین دقیق تر و مطمئن تر اسیدهای آمینه جیره های غذایی را فراهم می کند (3). بر اساس نتایج تحقیقات انجام شده، مقادیر کل والین جیره ای 1٪ (0/91٪ قابلیت هضم حقیقی محاسبه شده برای سن 0-14 روزگی)، 0/95٪ (0/86٪ قابلیت هضم حقیقی محاسبه شده برای سن 14-28 روزگی) و 0/85٪ (0/78٪ قابلیت هضم حقیقی محاسبه شده برای سن 28-42 روزگی) به عنوان نیازهای ماده مغذی جوجه های گوشتی نر توصیه شده است (6). همچنین مقادیر توصیه شده توسط راهنمای راس 308 بر اساس نسبت والین به لیزین قابل هضم شامل موارد ذیل اند: (والین: لیزین=0/75 برای سن 0-10 روزگی) (والین: لیزین=0/76 برای سن 11-24) و (والین: لیزین=0/77 برای سن 25-42 روزگی). لذا با توجه به پراکندگی نیازمندیهای این اسید آمینه بین منابع مختلف، مخصوصاً در دوره آغازین، این آزمایش به منظور بررسی اثر سطوح مختلف این اسید آمینه بر مصرف خوراک، افزایش وزن، ضریب تبدیل غذایی و همچنین صفات لاشه، برای تعیین سطح مطلوب استفاده از آن در جیره های غذایی، انجام گردید (6).

مواد و روشها

در این آزمایش از 5 تیمار استفاده شد که هر تیمار شامل 4 تکرار و هر تکرار دارای 16 قطعه جوجه یکروزه سویه راس بود. در دوره آغازین، 5 تیمار آزمایشی به ترتیب شامل نسبتهای والین به لیزین قابل هضم=0/75 (شاهد)، 0/78، 0/81، 0/84 و 0/87 بودند. جیره های آزمایشی به صورت جیره های کاربردی بر اساس آنالیز تقریبی با استفاده از روش استاندارد AOAC (2) بر روی نمونه مواد خوراکی ذرت، کنجاله سویا و پودر گلوتن ذرت تنظیم شدند. همچنین آنالیز اسیدهای آمینه نمونه مواد خوراکی با روش استاندارد و دستگاه NIRS (14 و 15) با همکاری شرکت ایوانیک دگوسا (7) انجام شد. سپس ضرایب قابلیت هضم حقیقی به روش جمع آوری فضولات²، براساس ضرایب محاسبه شده توسط نرم افزار آمینودات²، لحاظ شد (1). تمامی جیره های آزمایشی از

1- Ideal Protein

2-True Fecal Digestibility

لحاظ انرژی قابل متابولیسم، مواد معدنی، ویتامینها و سایر ترکیبات، یکسان و تنها از نظر مقادیر مختلف ال-والین با خلوص 99 درصد (Merk) و سبوس گندم متفاوت بودند (جدول 1). با توجه به اینکه اهمیت تامین اسید آمینه والین در مرحله آغازین نسبت به 2 مرحله دیگر، بیشتر بوده و در مرحله آغازین پس از متیونین، لیزین و ترئونین، به عنوان چهارمین اسید آمینه محدودکننده محسوب میشود، لذا در دوره آغازین از 5 سطح و در دوره های رشد و پایانی از یک سطح استفاده شد. طول دوره آزمایش 42 روز بود و صفات مصرف دان، افزایش وزن بدن و ضریب تبدیل غذایی در پایان دوره های آغازین (0-10)، رشد (11-24) و پایانی (25-42) روزگی، اندازه گیری شدند. در پایان دوره آغازین و همچنین پایان 42 روزگی، از هر تکرار 1 قطعه جوجه که وزن آن نزدیک به میانگین آن تکرار بود، انتخاب و پس از توزین، برای اندازه گیری خصوصیات لاشه (نسبت هر یک از اندامهای داخلی مثل: سنگدان، لوزالمعده، قلب، کبد، چربی احشایی، به وزن بدن و بازده ران و سینه) و درصد خاکستر استخوان ران، کشتار گردید. پس از جمع آوری داده ها، آنالیز آنها با استفاده از نرم افزار SPSS 15 انجام گرفت. مقایسه میانگین ها با روش آزمون دانکن صورت پذیرفت (16).

نتایج و بحث

1- مصرف خوراک

در دوره آغازین کمترین میزان مصرف خوراک به گروهی که حداکثر میزان والین رادر جیره مصرف کردند (تیمار والین: لیزین = 0/87) و بیشترین میزان مصرف دان به گروه (تیمار والین: لیزین = 0/78) تعلق یافته است. در دوره های رشد، پایانی و کل دوره تفاوت معنی داری مشاهده نشد. گزارشهای مشخصی وجود دارد که حاکی از آن است که در اثر عدم توازن اسیدهای آمینه، قبل از هر عاملی، مصرف خوراک به طور سریع و چشمگیر کاهش می یابد (12). اسیدهای آمینه شاخه دار¹ مازاد بر نیاز (والین، لوسین، ایزولوسین) باعث کاهش میزان سایر اسیدهای آمینه در مغز می گردند. بخصوص غلظت آن دسته از اسیدهای آمینه ای را که پیش ساز ترکیبات واسط در انتقال پیامهای عصبی هستند، کاهش می دهند. همچنین مقادیر مازاد هر یک از 3 اسید آمینه شاخه دار در جیره غذایی، غلظت نور آدرنالین²، دوپامین³ و 5 هیدروکسی تریپتامین⁴ (انتقال دهنده های عصبی) را در مغز جوجه ها کاهش می دهد (13). همچنین حضور اسید آمینه محدودکننده در قشر پریپریفرم⁵ بسته به مقدار آنها اثر قابل توجهی بر مصرف خوراک خواهد داشت (4). بنابراین با توجه به این نتایج چنین استنباط می شود که اسیدهای آمینه، مصرف خوراک را از طریق ساخت و متابولیسم ترکیبات پیام رسان عصبی در مغز تنظیم می کنند و اینطور به نظر می رسد

1- Branched-chain amino acid (BCCA)

2- Noradrenaline

3- Dopamine

4- Hydroxytryptamine

5- Preepyriform

ارزیابی تاثیر سطوح مختلف اسید آمینه ی والین بر عملکرد و صفات ...

که افزایش سطح والین جیره، نسبت این اسید آمینه نسبت به سایر اسیدهای آمینه جیره را تغییر داده و این تغییر بر مصرف خوراک اثر کاهنده داشته که این عدم تناسب باعث تحریک مرکز سیری شده و عدم مصرف خوراک بیشتر را به همراه داشته است. نتایج مقایسه میانگین مصرف خوراک تیمارها در جدول 2 قابل مشاهده می باشند.

جدول 1- ترکیب جیره های آزمایشی و مواد مغذی آنها (درصد)

پایانی (25-42 روزگی)	رشد (11-24 روزگی)	آغازین (0-10 روزگی)					تیمارها اقدام خوراکی
		(والین:لیزین) 0/87	(والین:لیزین) 0/84	(والین:لیزین) 0/81	(والین:لیزین) 0/78	(والین:لیزین) 0/75	
65/41	59/58	55/78	55/78	55/78	55/78	55/78	ذرت
25/93	31/35	32/30	32/30	32/30	32/30	32/30	کنجاله سویا
-	-	3/59	3/59	3/59	3/59	3/59	پودر گلو تن ذرت
4/39	4/67	2/72	2/72	2/72	2/72	2/72	روغن سویا
1/80	1/94	2/19	2/19	2/19	2/19	2/19	دی کلسیم فسفات
1/06	1/08	1/33	1/33	1/33	1/33	1/33	کرینات کلسیم
-	-	0/3464	0/3848	0/4232	0/4616	0/5	سیوس گندم
0/25	0/25	0/25	0/25	0/25	0/25	0/25	مکمل ویتامینه
0/25	0/25	0/25	0/25	0/25	0/25	0/25	مکمل معدنی
0/18	0/19	0/33	0/33	0/33	0/33	0/33	ال - لیزین
0/25	0/29	0/3	0/3	0/3	0/3	0/3	هیدروکلراید
0/19	0/27	0/22	0/22	0/22	0/22	0/22	DL- متیونین
0/23	0/08	0/14	0/14	0/14	0/14	0/14	نمک
0/06	0/06	0/08	0/08	0/08	0/08	0/08	بی کرینات سدیم
-	-	0/1536	0/1152	0/0768	0/0384	0	ال - ترئونین
3200	3150	3025	3025	3025	3025	3025	ال - والین
17/89	20/05	22/8	22/8	22/8	22/8	22/8	انرژی قابل متابولیسم (KCal/kg)
0/85	0/90	1/05	1/05	1/05	1/05	1/05	پروتئین خام کل
0/42	0/44	0/5	0/5	0/5	0/5	0/5	کلسیم
0/16	0/15	0/15	0/15	0/15	0/15	0/15	فسفر قابل جذب
200	205	212	212	212	212	212	سدیم
							توازن اسید/باز (mleq/kg)
اسیدهای آمینه قابل هضم بر مبنای TFD1							
0/97	1/10	1/27	1/27	1/27	1/27	1/27	لیزین
0/5	0/56	0/62	0/62	0/62	0/62	0/62	متیونین
0/75	0/84	0/94	0/94	0/94	0/94	0/94	متیونین+سیستین
0/65	0/73	0/82	0/82	0/82	0/82	0/82	ترئونین
0/17	0/19	0/21	0/21	0/21	0/21	0/21	تریپتوفان
1/08	1/23	1/32	1/32	1/32	1/32	1/32	آرژنین
0/67	0/76	0/86	0/86	0/86	0/86	0/86	ایزولوسین
1/43	1/56	1/93	1/93	1/93	1/93	1/93	لوسین
0/75	0/84	1/1056	1/0672	1/0288	0/9904	0/952	والین

2- افزایش وزن بدن

در دوره آغازین کمترین مقدار افزایش وزن مربوط به تیمار (والین: لیزین = 0/75) (و بیشترین مقدار افزایش وزن مربوط به تیمار (والین: لیزین = 0/78) بود. همچنین در دوره رشد کمترین مقدار افزایش وزن مربوط به تیمار (والین: لیزین = 0/87) و بیشترین مقدار افزایش وزن مربوط به تیمار (والین: لیزین = 0/84) بود. در دوره های پایانی و کل دوره تفاوت معنی داری بین تیمارها دیده نشد. در دوره آغازین با توجه به اثرات عدم توازن اسیدهای آمینه بر اشتها (12) و اثرات این عدم توازن و اثر مازاد مصرف اسیدهای آمینه بر کاتابولیسم آنها (10) به نظر می رسد عدم توازن جیره های غذایی در گروهی که با بیشترین مقدار والین تغذیه شدند در دوره ی آغازین به شدت بر روی رشد جوجه ها موثر بود و با توجه به اثر رشد اولیه بر افزایش وزن دوران رشد، ادامه این اثرات تا دوره رشد دور از انتظار نمی باشد. همچنین محققان در تحقیقی نتیجه گرفتند که اسید آمینه والین مازاد موجود در جیره جوجه های گوشتی، غلظت هورمون تری یدو تیرونین T_3 را افزایش داده و در ادامه نیز منجر به تولید حرارت افزایشی بالا و کاهش وزن جوجه های گوشتی می شود (5). اینطور به نظر می رسد که حرارت افزایشی تولید شده در نتیجه مصرف مقادیر مازاد اسید آمینه والین، راندمان مصرف انرژی قابل متابولیسم² را کاهش داده که در نتیجه منجر به کاهش وزن در جوجه ها شده است. نتایج مقایسه میانگین افزایش وزن تیمارها در جدول 2 قابل مشاهده می باشند.

3- ضریب تبدیل غذایی

صفت ضریب تبدیل غذایی در هیچ یک از دوره های آغازین، رشد، پایانی و کل دوره معنی دار نشد. نتایج مقایسه میانگین ضریب تبدیل غذایی در جدول 2 قابل مشاهده می باشند.

4- صفات لاشه

در انتهای دوره آغازین، تیمار (والین: لیزین = 0/87) دارای بالاترین و تیمار (والین: لیزین = 0/84) دارای پایین ترین و در پایان دوره، تیمار (والین: لیزین = 0/87) دارای بالاترین و تیمار (والین: لیزین = 0/81) دارای پایین ترین نسبت سنگدان به وزن بدن بودند. همچنین تیمار (والین: لیزین = 0/87) دارای بیشترین و تیمار والین: لیزین = 0/81 دارای کمترین میزان خاکستر استخوان ران بودند. نسبت قلب به وزن بدن در انتهای دوره، تیمار (والین: لیزین = 0/87) دارای بالاترین و تیمار (والین: لیزین = 0/78) دارای پایین ترین درصد قلب بودند. این نتیجه نشان می دهد که احتمالاً با افزایش سن تاثیر اسید آمینه والین همراه با افزایش نیاز متابولیکی به اکسیژن حالتی تجمع می پیدا می کند که منجر به

1- Triiodothyronine

2- Metabolizable Energy

پرکاری و بالطبع آن هایپر تروفی¹ قلب در جوجه هایی که از تیمار (والین: لیزین = 0/87) استفاده می کردند، می شود هر چند که عارضه آسیت² دیده نشد. اختلاف غیر معنی دار وزن لوزالمعده بین تیمارهای مختلف احتمالاً حاکی از آن است که قابلیت هضم مواد مغذی در بین تیمارهای غذایی آنقدر متفاوت نبوده که باعث پرکار شدن لوزالمعده در برخی از جیره ها تا حدی شود که باعث بروز اختلاف معنی دار گردد. همچنین عدم اختلاف معنی دار وزن کبد بین تیمارهای مختلف نشان میدهد که احتمالاً کاتابولیسم اسیدهای آمینه تیمارهای مختلف غذایی در کبد یا انتقال آنها به پلاسما، آنقدر متفاوت نبوده که باعث پرکاری و بالطبع آن هایپر تروفی کبد و بروز اختلاف های معنی دار شود. معنی دار نشدن صفاتی از قبیل بازده ران و سینه، احتمالاً نشان دهنده این است که این صفات بیشتر تحت تاثیر ژنتیک قرار دارند. نتایج مقایسه میانگین صفات لاشه بین تیمارها در جداول 3 و 4 قابل مشاهده می باشند.

1- Hypertrophy

2- Ascites

جدول 2- مقایسه میانگین صفات عملکرد (افزایش وزن، مصرف خوراک و ضریب تبدیل غذایی) بین تیمارهای مختلف

0 - 10 روزگی	11 - 24 روزگی	25 - 42 روزگی	0 - 42 روزگی	تیمارها (نسبت والین به لیزین)
افزایش وزن (گرم)				
215b	736/9ab	1501	2453	0/75
244a	722/3ab	1474/8	2441/8	0/78
241ab	740/5ab	1491/5	2473/1	0/81
236/2ab	757a	1393/5	2386/9	0/84
218/2b	698/7b	1341/2	2258	0/87
8/1	17/5	65/2	66/9	SEM
مصرف خوراک (گرم)				
340a	1272	3102	4714	0/75
351/5a	1301	3170	4822	0/78
348/5a	1272	3068	4688	0/81
345/7a	1304	3060	4709	0/84
308/8b	1202	2871	4382	0/87
8/4	43/8	126/6	152/7	SEM
ضریب تبدیل				
1/58	1/7232	2/07	1/92	0/75
1/43	1/80	2/15	1/976	0/78
1/44	1/71	2/05	1/89	0/81
1/46	1/7237	2/19	1/972	0/84
1/42	1/7225	2/14	1/94	0/87
0/053	0/055	0/059	0/042	SEM

در هر ستون میانگین‌های فاقد حروف مشترک، دارای اختلاف معنی‌دار هستند ($P < 0/05$).

نتیجه گیری کلی

1- از لحاظ جمعیت صفات عملکرد، مطلوب‌ترین تیمار، والین: لیزین = 0/81 بوده است و این در صورتی است که از نظر صفات نسبت سنگدان و قلب، تیمار والین: لیزین = 0/87 مقادیر بالاتری را داشته است. از طرفی تیمار والین: لیزین = 0/84 از نظر عملکرد اختلاف معنی‌داری با سطح 0/81 نداشته و از طرف دیگر از نظر صفات لاشه با سطح 0/87 اختلاف معنی‌داری نداشته و لذا به نظر می‌رسد از نظر جمعیت صفات در این آزمایش، سطح والین:

ارزیابی تاثیر سطوح مختلف اسیدآزمینه ی والین بر عملکرد و صفات...

لیزین = 0/85 نتیجه نسبتاً مناسبی را به همراه داشته است.

2- نسبت مطلوب والین: لیزین به دست آمده از مقادیر توصیه شده توسط راهنمای راس 308 (ژوئن 2007)، بالاتر بود که با نتایج کورزو و همکاران، 2004 مطابقت دارد (6).

3- به نظر میرسد که والین درصد خاکستر استخوان ران جوجه های گوشتی را افزایش داده است که ممکن است بدلیل تاثیر این اسیدآزمینه بر رسوب کلسیم و فسفر در ماتریکس استخوانی باشد.

جدول 3- مقایسه میانگین صفات لاشه بین تیمارها در انتهای دوره آغازین (سن 10 روزگی)

خاکستر استخوان ران (%)	نسبت وزن کبد به وزن بدن (%)	نسبت وزن پانکراس به وزن بدن (%)	نسبت وزن قلب به وزن بدن (%)	نسبت وزن سنگدان به وزن بدن (%)	تیمار (نسبت والین به لیزین)
27/86 ab	4/52	0/47	0/83	3/16 ab	0/75
28/43 ab	4/40	0/45	0/72	3/26 ab	0/78
26/08 b	4/68	0/54	0/77	2/91 b	0/81
29/58 ab	4/17	0/55	0/70	2/84 b	0/84
33/76 a	3/88	0/48	0/86	3/47 a	0/87
2/3	0/29	0/04	0/05	0/13	SEM

در هر ستون میانگین های فاقد حروف مشترک، دارای اختلاف معنی دار هستند ($P < 0/05$).

جدول 4- مقایسه میانگین صفات لاشه بین تیمارها در پایان دوره (سن 42 روزگی)

تیمار (نسبت والین به لیزین)	راندمان لاشه (%)	نسبت وزن سنگدان به وزن بدن (%)	نسبت وزن قلب به وزن بدن (%)	نسبت وزن پانکراس به وزن بدن (%)	نسبت وزن کبد به وزن بدن (%)	نسبت وزن چربی احشایی به وزن بدن (%)	بازده ران (%)	بازده سینه (%)
0/75	74/67	1/41 ab	0/53 ab	0/240	2/04	1/97	27/84	34/89
0/78	74/89	1/35 ab	0/45 b	0/217	2/19	2/36	27/59	34/98
0/81	74/78	1/21 b	0/553 ab	0/216	2/20	2/043	27/86	34/212
0/84	74/94	1/48 ab	0/556 ab	0/242	1/90	2/048	26/96	34/216
0/87	72/04	1/50 a	0/57 a	0/235	2/05	2/16	28/45	32/52
SEM	1/14	0/07	0/03	0/02	0/13	0/25	0/57	1/16

در هر ستون میانگین‌های فاقد حروف مشترک، دارای اختلاف معنی‌دار هستند ($P < 0/05$).

منابع

- 1- Amio Dat 2.0,2003.Evonic Degussa Inc., Hanau-wolfgang.Germany.
- 2- A.O.A.C,official methods of analysis of A.O.A.C.international,18th edition,2005.
- 3- Baker, D. H., BATAL, A.B., PARR, T.M., AUGSURGER, N. R. and Parsons, C.M. (2002) Ideal ratio (relative to Lysine) of tryptophan, threonine, isoleucine, and valine for chicks during the second and third weeks posthatch. Poultry science 81: 485-494.
- 4- Beverly, J. L., Gietzen, D.W. and Rogers, Q.R. (1991b) Threonine concentration in the prepyriform cortex has separate effects on dietary selection and intake of a threonine- imbalanced diet by rats. Journal of Nutrition 121, 1287-1292.
- 5- Carew,L. B., K. G. Evarts,and F. A. Alster,1997. Growth and plasma thyroid hormone concentrations of chicks fed diets deficient in essential amino acids. poultry sci. 76:1398-1404.
- 6- Corzo,A.,E.T.Moran,J.and Hoehler,D. (2004)valine needs of male broilers from 42to56 days of age. poultry science 83:946-951.
- 7- Degussa AG. Feed Additives. Animal Nutrition Service. D-63403 Hanau.
- 8- Edmonda.M.S.,C.M.Parsons,and D.H.Baker. (1985) Limiting amino acids in low protein corn-soybean meal diets fed to growing chicks.poult.sci.73:1887-1896.
- 9- Fernandez,S.R.,S.Aoyagi,Y.Han,C.M.Parsons,and D.H.Baker. (1994)Limiting order of amino acids in corn and soybean meal for growth of the chick.poult.sci.73:1887-1896.
- 10- Florentino,R.F.and Pearson,W.N. (1962) Effect of threonine-induced amino acid imbalance on the excretion of tryptophan metabolites by the rat.Journal of Nutrition 78,101-108.
- 11- Han, Y.,H.suzuki,C.M.Parsons,and D.H.Baker.1992.Amino acid fortification of a low protein corn-soybean meal diet for maximal weight gain and feed efficiency of the chick.Poult.Sci. 71:1168-1178.
- 12- Harper,A.E. (1964)Amino acid toxicities and imbalances.In:Munro,H.N.and Allison,J.B (eds) Mammalian protein metabolism,Vol.II.Academic press,New York,pp.87-134.
- 13- Harrison,L.M.and D,Mello,J.P.F. (1986)Large neutral amino acids in the diet and neurotransmitter concentrations in the chick brain.proceedings of the nutrition society 45,72A.
- 14- Johannes Fontaine,Jutta Horr,and barbara schirmer,2001.Near-infrared reflectance spectroscopy enables the fast and accurate prediction of the essential amino acid contents in soy, rapeseed Meal, sunflower meal,peas,fishmeal,meat meal products,and poultry Meal.j.Agric.Food chem.,49 (1),pp57-66.
- 15- Johannes Fontaine,Jutta Horr,and barbara schirmer,2002.Near-Infrared Reflectance spectroscopy

enables the fast and accurate prediction of the essential amino acid contents 2. results for wheat,barley ,corn,triticale,wheat bran/middlings,rice bran, and sorghum,j.Agric.Food chem.,50 (14),pp3902-3911.

16- SPSS 15.0 Command Syntax Reference 2006,SPSS Inc., Chicago III.

Archive of SID